

Sygn. akt XIV C 476/22 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XIV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Aleksandra Smólska-Kreft
Protokolant:	sekretarz sądowy Ziemowit Jasieniecki

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2022 r. w Bydgoszczy

sprawy z powództwa (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W.

przeciwko E. D.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1598,00 zł (tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 lutego 2022 r. do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- przyznaje kuratorowi A. T. (1) wynagrodzenie w kwocie 240,00 zł (dwieście czterdzieści złotych 00/100) tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie pozwanego nieznanego z miejsca pobytu;
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1020,82 zł (tysiąc dwadzieścia złotych 82/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

SSR Aleksandra Smólska-Kreft

XIV C 476/22

UZASADNIENIE

W dniu 8 sierpnia 2019 r. powód (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zapłatę kwoty 1866,16 zł przeciwko E. D.. W uzasadnieniu wskazał, że na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z pozwanym pojazd pozwanego został objęty ochroną OC i (...). Pozwany nie zapłacił powodowi należnych składek. Pozwany nie uregulował należności mimo wezwania do zapłaty.

Sąd Rejonowy w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy.

Na podstawie złożonych przez powoda dokumentów Sąd Rejonowy w B. wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

W związku z niemożnością dręczenia nakazu pozwanemu, Sąd na wniosek powoda ustanowił dla pozwanego kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu. Kurator wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. W sprzeciwie wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu wskazał, że jako kurator nie może podnieść za niego zarzutów, jednak domaga się oddalenia powództwa i nieobciążania pozwanego kosztami procesu. Podniósł też nieuzasadniony bliżej zarzut przedawnienia.

W piśmie z dnia 5 kwietnia 2022 r. powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko wskazując, że powód zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia, która uległa automatycznemu przedłużeniu na kolejny 12-stomiesięczny okres. Powód wystawił polisę i świadczył ochronę ubezpieczeniową. Pozwany nie uiszczył dobrowolnie należności, która nie uległa przedawnieniu.

Na rozprawie nikt się nie stawił.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany zawarł z (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. (wcześniej G. Towarzystwo (...) S.A.) umowę ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej samochodu marki M. (...) o numerze rejestracyjnym nr (...) na okres od 15 marca 2016 r. do 14 marca 2017 r. Na dowód zawarcia umowy została wystawiona polisa nr (...), potwierdzająca również ubezpieczenie (...), S. i (...).

Pozwany uiszczył należną składkę gotówką w dniu zawarcia umowy.

O. ści bezsporne, a nadto potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia - polisa nr (...) (k. 23-23v), poświadczenie (...) k. 84.

W dniu 15 marca 2017 r. doszło do przedłużenia umowy potwierdzonej polisą nr (...) na kolejny okres, na dowód czego powód wystawił polisę ubezpieczeniową nr (...).

D. ód: polisa nr (...) (k.24), poświadczenie (...) k. 84.

Polisa zawierała potwierdzenie ubezpieczenie OC, (...)/S. i (...). Z tytułu odpowiedzialności cywilnej należna składka wynosiła 1598 zł.

D. ód: polisa nr (...) (k.24).

Ubezpieczyciel nie doręczył dokumentu polisy pozwanemu. Za to wysłał pozwanemu 15 lipca 2019 r. wezwanie do zapłaty z tego tytułu.

Kurator ustanowiony dla pozwanego otrzymał polisę wraz z odpisem pozwu i nakazu zapłaty w dniu 11 lutego 2022 r.

O. ści bezsporne, a nadto: wezwanie do zapłaty – k. 25-28, zwrotne poświadczenie odbioru pozwu z załącznikami (k. 68a).

Sąd zważył, co następuje:

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o wyżej wymienione dokumenty, bowiem ich treść i prawdziwość nie budziły wątpliwości Sądu. Ponadto wynikające z nich okoliczności faktyczne były bezsporne pomiędzy stronami.

Przepis art. 805 kc stanowi, iż przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z treści przepisu art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z dnia 16 lipca 2003 r. ze zm.) wynika, że posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w

związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zasadniczo zawiera się na okres 12 miesięcy, który kończy się z upływem dnia poprzedzającego początkowy dzień okresu ubezpieczenia (art. 26 ustawy). Przepis art. 28 ust. 1 i 1a cytowanej ustawy stanowi, że Jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2. W razie zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń jest obowiązany potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. Skutek taki nie następuje tylko w razie gdy, pomimo braku powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych albo w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego, w przypadku, o którym mowa w art. 98 ust. 2. Jak wynika z art. 39 cytowanej ustawy odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, w przypadku gdy do zawarcia umowy doszło z powodu jej nie wypowiedzenia w trybie art. 28 ust. 1 cytowanej ustawy odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń powstaje z chwilą jej zawarcia.

W związku z faktem, że stan faktyczny był bezsporny pomiędzy stronami rolą Sądu była jego ocena prawna.

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga zarzut przedawnienia. Terminem przedawnienia jest taki termin, który ogranicza pod względem czasowym dochodzenie roszczenia majątkowego, a skutkiem jego upływu jest niemożność dochodzenia przedawnionego roszczenia [por. B. K. (w): System Prawa Prywatnego. Prawo cywilne – część ogólna, tom 2, W. 2008 r., str. 571]. Z treści przepisu art. 117 § 1 i 2 kc w brzmieniu od dnia 09-07-2018 r. wynika, że „z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia, natomiast art. 118 kc stanowi, że „jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.” W rozstrzyganej sprawie ocenie podlega jedynie termin przedawnienia trzyletni, gdyż wierzytelność dochodzona pozwem wynika z działalności gospodarczej wierzyciela. Umowa została zawarta 15 marca 2017 r., a pozew wpłynął 8 sierpnia 2019 r. To oznacza, że od dnia zawarcia umowy do dnia wniesienia pozwu nie upłynęły 3 lata, a zatem roszczenie nie uległo przedawnieniu. Z przepisu art. 123 kc wynika bowiem, że bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem (...) przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia (...) roszczenia. Taki cel realizuje właśnie złożenie pozwu.

Nie było sporne pomiędzy stronami, że doszło pomiędzy nimi do zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia z powodu niewypowiedzenia poprzednio obowiązującej. Ubezpieczyciel miał obowiązek wystawienia polisy ubezpieczeniowej na kolejny okres, co uczynił. Miał także obowiązek świadczyć pozwanemu ochronę ubezpieczeniową. Nie mniej jednak założenia te dotyczą tylko umowy ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, co wynika z wyżej zacytowanych przepisów. Brak jakiegokolwiek normy, która upoważniałaby skutecznie ubezpieczyciela do traktowania umowy jako przedłużonej w zakresie ubezpieczeń dobrowolnych, w tym typu assistance, szyby czy (...). Wystawienie polisy na tego typu ubezpieczenia nie wywiera właściwie żadnych skutków prawnych, bowiem do zawarcia takich umów potrzebne jest oświadczenie woli drugiej strony. W niniejszej sprawie oznacza to ni mniej ni więcej, że do zawarcia umowy ubezpieczenia na zasadzie przedłużenia doszło tylko w zakresie ubezpieczenia OC i tylko w zakresie zapłaty tej składki powstał obowiązek po stronie ubezpieczonego.

Jak również ustalił Sąd, czemu powód nie zaprzeczył i nie wyjaśnił tej okoliczności mimo wezwania Sądu, dokument polisy nie został wysłany pozwanemu, co miało znaczenie nie tyle dla istnienia samej ochrony ubezpieczeniowej czy obowiązku zapłaty składki, ale dla terminu jej wymagalności i ustalenia momentu, od którego pozwany pozostawał w zwłoce z jej zapłatą.

Z treści przepisu art. 813 §2 kc wynika, że jeżeli nie umówiono się inaczej składka powinna być zapłacona jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia, a jeśli umowa doszła do skutku przed doręczeniem dokumentu ubezpieczenia – w ciągu czternastu dni od jego doręczenia.

W niniejszej sprawie nie doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia w drodze faktycznych czynności obu stron, ale do automatycznego zawarcia umowy na kolejny okres z powodu braku skutecznego wypowiedzenia poprzedniej umowy. Zatem część pierwsza cytowanego przepisu nie znajdzie w tym wypadku zastosowania. W tej sytuacji należy posłużyć się dalszym uregulowaniem wiążącym obowiązek zapłaty z faktem doręczenia ubezpieczonemu dokumentu ubezpieczenia. Dokumentem takim jest polisa. Powód nie udowodnił, że doręczył polisę pozwanemu przed procesem, w ogóle nie wywodził, że jest inaczej, zatem Sąd uznał, że pozwany, za pośrednictwem kuratora reprezentującego go w procesie, polisę otrzymał dopiero w toku procesu, wraz z pismem, do którego załączył ją powód (uzupełniające braki formalne pozwu). Powód stwierdził jedynie, że termin płatności składki upływał w dniu 15 marca 2017 r. – pierwszy dzień obowiązywania nowej umowy- co jest oczywiście sprzeczne z brzmieniem cytowanego art. 813 § 2 kc. . Sąd ustalił, że doręczeniowe kuratorowi pozwanego polisy miało miejsce w dniu 11 lutego 2022 r. Czternastodniowy termin, o którym mowa w powołanym przepisie upłynął w dniu 25 lutego 2022 2013 r. Zatem odsetki za opóźnienie należały się pozwanemu od dnia 26 lutego 2022 r., bowiem dopiero wtedy pozwany pozostawał w zwłoce z zapłatą w związku z właściwym wezwaniem go do zapłaty popartym doręczeniem dokumentu ubezpieczenia.

Powyżej opisane stanowisko Sądu znalazło wyraz w punkcie 1 i 2 wyroku.

Orzekając o kosztach procesu Sąd kierował się dyspozycją art. 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań, koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W niniejszej sprawie Sąd uwzględnił żądanie powoda w 86%. Koszty postępowania poniesione przez powoda, %) Na koszty te złożyła się opłata od pozwu – 30 zł, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego adwokatem w kwocie 900,00 zł (ustalone w oparciu o § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2016 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie), a także 240 zł zaliczki na poczet działania kuratora. Łącznie koszty procesu poniesione przez powoda wyniosły 1187,00 zł. Pozwany nie poniósł żadnych własnych kosztów procesu, w związku z czym ostatecznie 86% kosztów należnych do poniesienia przez pozwanego w sprawie to 1020,82 zł.

O wynagrodzeniu kuratora Sąd orzekł mając na uwadze, iż wynagrodzenie dla kuratora wynosi 40% stawki należnej adwokatowi Sąd przyznał kuratorowi A. T. (2) wynagrodzenie w kwocie 240 zł , co stanowi 40% wstawki w postępowaniu upominawczym, o czym orzeczono jak w punkcie 3 sentencji.

SSR Aleksandra Smólska - Kreft